

ИЗГРАДЊА ДЈЕЧИЈИХ ИГРАЛИШТА

За здравог човјека неопходно је сретно дјетињство, а оно се постиже кроз здраву породицу, одрастање уз родитеље, баке и деке, своје вршњаке али и уз игру. Игром се омогућава физички и ментални развој, те социјализација. Данашњи живот у градовима, међу блоковима зграда, поред мегамаркета, банака и сличних објеката, на асвалту и поред бетона сигурно не пружа услове за развој здраве личности. Зато је у градовима од изузетне важности овај недостатак компензирати изграђеним просторима за игру дјеце, изградњом дјечијих игралишта.

Испитивањем задовољства корисника од десет најлошије оцијењених услуга које град пружа грађанима на дугом мјесту је управо изградња дјечијих игралишта. У периоду прије рата и непосредно послје рата готово да није ни било у граду дјечијих игралишта која су грађена у складу са захтјевом старосне доби дјеце, која обезбјеђују безбиједност или која својим визуелним утиском привлаче дјечију пажњу. Такво стање укључујући и технолошки напредак рачунара, отуђио је дјецу од социјализације и физичких активности, што за последицу има асоцијална понашања и неправилан физички развој.

На триторији Града Бањалука изграђена су 63 дјечија игралишта. Већина тих игралишта изграђена је прије 15 и више година. Љуљашке, клацкалице, вртуљци и тобогани изграђени су од челичних цијеви, а сва та опрема постављена је на бетноску подлогу или травнату површину. Иако та опрема задовољава неке основне потребе за игром, ипак, у данашње вријеме потребно је задовољити и неке друге критеријуме у погледу безбиједности, дизајна и изгледа самог игралишта.

Посљедњих година Град Бањалука настоји да локације за изградњу дјечијих игралишта буду унутар стамбених блокова. Настоји се да свако насеље или мјесна заједница на подручју Града буду равномјерно заступљени у погледу изградње игралишта, а све у зависности од просторних могућности. Највећи проблем је центар Града јер нема слободних јавних површина које би се могле користити за изградњу игралишта. Ипак смо у посљедње 4 године у самом центру Града изградили неколико дјечијих игралишта на којима је свакодневно велики број дјеце.

Данас се за уређење игралишта користи опрема савременог дизајна, живих боја, као и облика анатомски прилагођеног дјецу. Опрема за игралишта израђена је у комбинацији од дрвета и полиетиленских плоча. Дрво је обрађено блањањем и брушењем, а сви оштри рубови скинути и дубински импрегрирани неотровним смолама. Сви спојеви су упуштени и затворени пластичним чеповима, а вијци и матице поцинчани. Користи се полиетиленска плоча дебљине 18 mm, са скинутим оштрим рубовима и фабрички утиснутим бојама. Тако на нашим новијим игралиштима имамо њихалице у облику стилизованих коњића и пјетлића, мостиће корњача, кућице, торњеве са тобоганима, пењалице итд. Према томе, све више пажње посвећује се избору опреме, која је много више од просте забаве. Игралиште је мјесто гдје најмлађи уче и гдје се развијају па је неопходно да сваки сегмент опреме има своју функцију и визуелни ефекат на дијете ради интеграције и развоја свих чула.

Подлога на игралиштима се ради од ливене гуме - антитрауматске подлоге и састоји се од два слоја: први слој дебљине 2 cm израђује се из гранулата добивених из рециклиране гуме, а маса мора бити направљена на начин да амортизује повреду при паду. Други слој дебљине 1 cm

израђује се од гранулата у разним бојама. Гума има улогу заштите дјецe од повреда приликом игре и кориштења опреме за игру и морају да задовољавају стандарде у погледу квалитете и мјере сигурности. У склопу игралишта поставља се и урбани мобилијар, парковске клупе, корпе за отпатке, приступне стазе до игралишта, а по потреби и парковска расвјета. Гдје постоји могућност око игралишта се уређују и зелене површине које се обогаћују садњом новог зеленила.

На локацијама на којима већ постоје дјечија игралишта гдје је постојећа опрема дотрајала или девастирана, уређују се и опремају са савременијом опремом, даје им се нови изглед који га оплемењује.

Дакле, општа констатација је да:

- Посљедњих година знатан број дјечијих игралишта је реконструисан или изграђен у цјелости, у последње четири године двадесетак нових и исто толико реконструисаних у што је уложено више од 1.000.000,00 КМ
- Реконструисана су у цјелости како то захтијевају европски стандарди и то са највећом пажњом када је ријеч о безбједности дјецe, а потом и о смањеној могућности вандализма и крађа (уграђени материјали су обликовани тако да се избјегну физичке повреде и да нису канцерогени)
- Сва новоизграђена и реконструисана игралишта су препуна дјецe
- Да постоји одређен број игралишта који су запуштена или су изграђени од материјала који ни по обликовној форми ни по врсти незадовољава безбједност дјецe
- Низ новоизграђених стамбено-пословних блокова остао је без ових садржаја из простог разлога јер инвеститор трчи за профитом и занемарује потребе корисника

Цијенећи претходне констатације одлучили смо овој проблематици дати много већи значај. Сачинили смо програм, санације, реконструкције и изградње дјечијих игралишта на подручју Града. Програмом је обухваћено 14 локација, а за то би било неопходно око 1.450.000,00 КМ. Уз велико разумијевање Скупштине Града, одборника у Скупштини Града, по посебном програму који се финансира из средстава прикупљених од приватизације пословних простора и гаража одвојено је 570.000,00 КМ за ове сврхе. Овим средствима обезбјеђује се изградња и реконструкција на 6 локација а томе треба додати и 3 локације које се финансирају из редовних буџетских средстава за 2012.годину.

Ових дана припремамо модел који ћемо понудити потенцијалним донаторима, банкама, осигуравајућим кућама, тржним центрима и свим другим да се укључе у акцију изградње ових садржаја на начин да Град обезбједи локацију, инфраструктурну подршку (вода, расвјета, струја приступ и слично) а поменути средства уз могућност рекламирања својих компанија. Увјерени смо да ћемо и на овај начин реализовати већи број игралишта. Наредне 2013.године у свим нашим приједлозима наредног скупштинског сазива у приоритету ће се наћи ова изградња.

Ови садржаји су неопходни за наше најмлађе суграђане, а за оне нешто старије посебна пажња је на изградњи спортских терена, дворана и сличних објеката. Формирањем спортских центара сличних оном у Крупи на Врбасу, створићемо услове да се млади не окрећу пороцима (дрога, алкохол, криминал итд). У току је припрема идејних рјешења за изградњу спортских центара у Драгочају, Бронзаном Мајдану, Карановцу, Пискавици, Лаушу и другим градским мјесним заједница. Овдје је ријеч о аматерском и рекреативном бављењу спортом које осим наведеног има за циљ и успостављање базе за врхунски и професионални спорт.

Наша жеља је да у сарадњи са грађанима дођемо до што већег броја локација за ове намјене, зато молимо и позивамо све који на било који начин могу помоћи при реализацији, да

сугестије доставе нашим службама како бисмо квалитетније креирали годишње, али и дугорочне програме. Локације су дефинисане урбанистичко-техничком документациом, али не увијек и не у обавезујућем смислу. Врло је важна сарадња нас у Административној служби и грађана, како би ови садржаји били тамо гдје су најпотребнији. Осим самих локација сигурно да је врло битна сугестија и око избора справа, типа игралишта по узрасту, и слично те је, стога, отворен позив свима који имају шта да кажу на ову тему.